

Francoa appendiculata

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Francoa* is toegekend ter ere van Francisco Franco, een Spaans medicus en botanisch schrijver uit Valencia in de 16e eeuw. De soortnaam "*appendiculata*" is afgeleid van het Latijnse woord "appendix", wat 'aanhangel' of 'van een aanhangsel voorzien' betekent. Dit verwijst mogelijk naar specifieke structuren aan de bloem of het blad, alhoewel de interpretatie van dit kenmerk soms wordt besproken in vergelijking met andere soorten. De plant wordt in het Engels vaak 'Bridal Wreath' of in het Nederlands 'Bruidskrans' genoemd.

Taxonomie

De botanische taxonomie van *Francoa appendiculata* is een onderwerp dat in de recente geschiedenis van de botanie enige verschuiving heeft gekend.

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Geraniales
- Familie: Francoaceae (Bruidskransfamilie)
- Geslacht: *Francoa*
- Soort: *Francoa appendiculata*

Foto: Harrie de Vries

Synoniemen

Hoewel er in het verleden andere soorten binnen het geslacht *Francoa* zijn beschreven, zoals *Francoa ramosa* en *Francoa sonchifolia*, beschouwen sommige moderne botanische databases, zoals 'Plants of the World Online', het geslacht *Francoa* als monotypisch, met enkel *Francoa appendiculata* als de enig erkende soort. De voorheen erkende soorten worden dan gereduceerd tot synoniemen of variëteiten van *F. appendiculata*. Enkele van de meest voorkomende namen die als synoniemen of ondergeschikte taxa worden beschouwd, zijn: *Francoa ramosa* D. Don en *Francoa sonchifolia* Cav.

Eventuele variëteiten en cultivars

Aangezien *Francoa appendiculata* door sommige autoriteiten als een zeer variabele, monotypische soort wordt beschouwd, zijn er geen cultivars specifiek en algemeen bekend onder de naam *Francoa appendiculata* in de zin van benoemde, unieke rassen. Wel erkent de 'Catalogue of the vascular plants of Chile' verschillende botanische variëteiten van deze soort:

- *Francoa appendiculata* var. *appendiculata*
- *Francoa appendiculata* var. *ramosa* (D. Don) Rolfe
- *Francoa appendiculata* var. *sonchifolia* (Cav.) Rolfe (foto)

De plant die in de handel vaak als *Francoa sonchifolia* 'Rogerson's Form' wordt verkocht, een populaire tuinplant, zou taxonomisch gezien mogelijk als een vorm van *F. appendiculata* kunnen worden beschouwd.

Familie

Francoa appendiculata behoort tot de familie Francoaceae. Deze familie is relatief klein en is recentelijk afgesplitst van de Saxifragaceae (Steenbreekfamilie), waartoe het in het verleden vaak werd gerekend. De Francoaceae bevat een klein aantal geslachten en is endemisch in de zuidelijke delen van de wereld.

Hoogte

De hoogte van *Francoa appendiculata* is variabel, maar ligt over het algemeen tussen de 50 en 100 centimeter wanneer de bloemstelen worden meegerekend. Het rozet van bladeren blijft laag bij de grond, vaak rond de 25 centimeter hoog.

Bloemkleur

De bloemkleur is doorgaans roze tot purperroze, vaak met donkerdere, lilapaarse of rode vlekken en strepen in het hart van de bloem. De bloemen zijn klein, komvormig en gerangschikt in dichte, hoge, slanke trossen of aren.

Bladkleur

De bladkleur is donkergroen en de bladeren zijn geclusterd in een basaal rozet. De bladeren zijn rond, diep gelobd (liervormig ingesneden) en hebben vaak een ruw of viltig (behaard) oppervlak.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Francoa appendiculata* valt in de zomer tot vroege herfst, meestal van juli tot en met oktober. De bloei is luchtig en langdurig.

Standplaats

Deze plant gedijt het beste op een standplaats in de volle zon tot lichte schaduw (halfschaduw). De grond moet voedselrijk, humeus en vooral goed doorlatend zijn, maar wel vochthoudend. De plant is van nature te vinden in vochtige, rotsachtige gebieden.

Herkomst

Francoa appendiculata is endemisch (oorspronkelijk) in Chili, Zuid-Amerika. Daar groeit de plant vaak in rotsachtige, droge, maar toch vochtvasthoudende spleten of in lichte bossen.

Soort gewas

Het is een groenblijvende of half-groenblijvende, overblijvende kruidachtige vaste plant (vaste plant/kruid). De plant vormt rozetten van bladeren aan de basis, waaruit de lange bloemstelen oprijzen.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en effectieve vermeerderingswijzen zijn door zaaien (vers zaad kiemt onregelmatig) en door wortelkluitdeling in het vroege voorjaar of de late herfst. Stekken van de stengel zijn ook mogelijk.

Klimaatzone

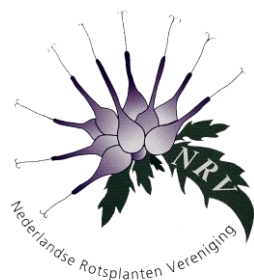
Francoa appendiculata is een redelijk winterharde vaste plant. De plant wordt geplaatst in USDA-winterhardheidszones 7 tot 9, wat betekent dat hij matig tot redelijk winterhard is en enige bescherming kan behoeven bij strenge vorst (onder de -12°C).

Insecten

De bloemen trekken bijen en andere bestuivende insecten aan. Over het algemeen heeft de plant weinig last van ernstige insectenplagen.

Bronvermelding:

- <https://volkoomen.nl/planten/francoa> <https://hessenhof.nl/plants/francoa-appendiculata-fraapp>
 - https://en.wikipedia.org/wiki/Francoa_appendiculata
 - <https://www.rhs.org.uk/plants/194252/francoa-appendiculata-red-flowered/details>
-

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	Genoemd naar Francisco Franco. " <i>appendiculata</i> " betekent 'van een aanhangsel voorzien'.
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Francoaceae, Geslacht: <i>Francoa</i> , Soort: <i>Francoa appendiculata</i>
Synoniemen	Soms verwarrend met <i>Francoa ramosa</i> en <i>Francoa sonchifolia</i> , die vaak als synoniemen of variëteiten worden beschouwd.
Eventuele variëteiten en cultivars	Botanische variëteiten zijn o.a. var. <i>appendiculata</i> , var. <i>ramosa</i> , var. <i>sonchifolia</i> . Geen algemeen erkende cultivars specifiek van <i>F. appendiculata</i> .
Familie	Francoaceae (Bruidskransfamilie)
Hoogte	50 tot 100 centimeter (inclusief bloemstelen)
Bloemkleur	Roze tot purperroze, vaak met donkere vlekken in het centrum
Bladkleur	Donkergroen, bladeren zijn gelobd en viltig
Bloeiperiode	Zomer tot vroege herfst (juli- oktober)
Standplaats	Volle zon tot lichte schaduw, goed doorlatende, vochthoudende, humeuze grond
Herkomst	Endemisch in Chili (Zuid-Amerika)
Soort gewas	Groenblijvende/half-groenblijvende, overblijvende kruidachtige vaste plant
Vermeerderingswijze	Zaaien en wortelkluitdeling
Klimaatzone	USDA 7 tot 9
Insecten	Trekt bijen en bestuivende insecten aan, over het algemeen weinig plagen